

LIITE: RAISION KOTOUTTAMISOHJELMAN KEHITTÄMISKOHTEET YHTEENVETONA

1. Kotoutumispalveluiden ja -rakenteiden kehittämiskohteet

Tavoite: Vakiinnuttaa kotoutumis- ja maahanmuuttajatyöhön toimivat rakenteet ja työtavat, joilla vastataan myös kotoutumislakiuudistuksen tavoitteisiin ja velvoitteisiin.

1. Kotoutumis- ja monikulttuurisuustyön yhteistyöverkoston vakiinnuttaminen

- maahanmuutto- ja monikulttuurisuusasioiden toimikunta
- maahanmuuttajatyön yhdyshenkilöverkosto
- muut verkostot (mm. ELY-keskus, TEM:n kumppanuusverkosto ja eri sidosryhmät)

Vastuutaho: Kaupungin kotoutumispalvelut ja kunnan eri toimialat

2. Kaupungin kotoutumispalveluiden organisointi ja resursointi vuoden 2023 alusta

Varmistetaan, että yksiköllä on riittävät toimintaedellytykset tehdä vaikuttavaa kotoutumistyötä sekä koordinoita ja kehittää maahanmuuttaja- ja kotoutumistyötä kunnassa. Yksikön henkilöstöresurssia lisätään vuoden 2023 aikana. Ukrainalaisten kuntaan rekisteröitymiset ja myös muu maahanmuutto tulee lisäämään yksikön asiakasmäärää vuoden 2023 aika. Myös lisääntyvät koordinoititehtävät huomioidaan henkilöstösuunnittelussa.

Vastuutaho: Suunnittelu- ja kehittämisvastuu kotoutumispalvelut, yritys- ja työllisyyspalvelut sekä kaupunkikehityspalveluiden vastuualue. Virkoja ja henkilöstöä koskevat päätökset vastuu- ja toimialajohtajat sekä kaupunginhallitus.

3. Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu Monineuvon vakinaistaminen

Monineuvolle haetaan jatkorahoitusta huhtikuussa 2023 seuraavalle hankekaudelle 1.9.2023-31.8.2024 ja kaupunki sitoutuu omarahoitusosuuteen. Valmistaudutaan Monineuvon vakinaistamiseen. Vuoden 2025 alusta toiminta siirtyy osaksi lakisääteistä palvelurakennetta.

Vastuutaho: Valmistelu Monineuvon koordinaattori ja kaupungin kotoutumispalvelut, päätökset vastuu- ja toimialajohtajat sekä kaupunginhallitus.

4. Osaamisen ja työtapojen kehittäminen

Kotoutumispalvelut tiedottavat aktiivisesti saatavilla olevista koulutuksista ja järjestävät mahdollisuuksien mukaan omia koulutuksia Raision henkilöstölle maahanmuuttaja-asiakkaiden kohtaamisesta, hyvien väestösuhteiden edistämisestä, rasismien ehkäisystä ja siihen puuttumisesta ja muista ajankohtaisista teemoista. Työntekijöiden osaamista kehitetään osallistumalla alan verkostoihin ja ylläpitämällä Raision omia yhteistyörakenteita.

Vastuutaho: Kaupungin kotoutumispalvelut ja kaupungin eri toimialat

5. Erityisen tuen järjestäminen haavoittuville ryhmille

Ohjataan haavoittuvia ryhmiä hyvinvointialueen sosiaalipalveluihin ja tehdään kunnan kotoutumispalveluiden ja hyvinvointialueen välistä yhteistyötä palveluiden järjestämisessä.

Ohjataan ikääntyneitä henkilöitä kunnan, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin tarjoamiin ikäihmisten palveluihin ja huomioidaan vieraskielisten ikäihmisten tarpeet em. palveluissa.

Selvitetään keinoja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa tukea traumatisoituneita lapsia esimerkiksi varhaiskasvatukseen integroitua ryhmätoimintaa ja perheohjausta.

Jatketaan yhteistyötä Mieli ry:n kriisikeskuksen kanssa. Kriisikeskuksessa tarjotaan keskusteluapua ja myös ryhmämuotoisia tukitoimia matalalla kynnyksellä.

Vastuutahot: Varhan palvelualue 5:n maahanmuuttajatyö yhteistyössä Raision kotoutumispalveluiden kanssa.

6. Kotoutumisen edistäminen työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille

Kehitetään ryhmätoimintoja lastaan kotona hoitaville, iäkkäille ja muille, jotka eivät ole kokopäiväisessä työssä ja opiskelussa. Tarjotaan suomen kielen opetusta, jonka aikana on järjestetty lasten hoito sekä toiminnallisia ryhmiä. Toimintaa järjestetään yhteistyössä Raisio-opiston, avoin kohtaamispaikka Satelliitin, Raision seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa.

Vastuutahot: Kaupungin kotoutumispalvelut sekä yhteistyöverkosto.

7. Yhteistyö 3. sektorin kanssa

Jatketaan sopimusta MLL:n kanssa koskien Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toimintaa ja varataan tarvittava määräraha toimintaan. Tehdään yhteistyötä SPR:n piirin ja Raision osaston kanssa (mm. Arjen apu ja ystävätoiminta kuntaan muuttaville pakolaisille). Jatketaan yhteistyötä myös mm. Raision seurakunnan, Sateenkaarikodon, Aurala-opiston sekä Mieli Ry:n Serene-toiminnan kanssa.

Vastuutaho: Koordinointi kaupungin kotoutumispalvelut

2. Pakolaisvastaanoton kehittämiskohteet

Tavoite: Vastuunkanto osana Turun seutukuntaa pakolaisten vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä

1. Kuntapaikkojen tarjoaminen kiintiöpakolaisille ja muille haavoittuville ryhmille

Raision kaupunki solmii Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa aiesopimuksen kuntapaikkojen tarjoamisesta pakolaisille. ELY-keskuksen esityksiä pakolaisten kuntaan sijoittamiseksi tarkastellaan erikseen vuosittain.

Vastuutaho: Kaupungin kotoutumispalvelut valmistelee kuntaosoituksia koskevia esityksiä kaupunginhallitukselle kuultuaan myös hyvinvointialuetta.

2. Ukrainalaispakolaisten vastaanotto

Varaudutaan ukrainalaisten siirtymiseen vastaanottokeskuspalveluista kuntaan. Tehdään tiivistä yhteistyötä Turun vastaanottokeskuksen, kaupungin ja Varhan palvelualue 5:n välillä. Myös kaupungin kotoutumispalveluiden henkilöstölisäyksiä tulee tarkastella, jotta yksikkö voi vastata lisääntyvään asiakasmäärään.

Vastuutaho: Koordinointi kaupungin kotoutumispalvelut. Henkilöstöä koskevat päätökset vastuu- ja toimialajohtajat sekä kaupunginhallitus.

3. Avustuskeskuksen toiminnan jatko

Jatketaan avustuskeskuksen toimintaa vähintään vuoden 2023 loppuun asti yhteistyössä Varsinais-Suomen Punaisen Ristin piirin, Raision seurakunnan ja Suomen Ukrainalaiset ry:n kanssa.

Vastuutaho: Kaupungin johto

4. Valtion pakolaiskorvausten käyttö, kohdentaminen ja seuranta

Suunnitellaan ja sovitaan hallintokuntien kesken miten laskennallisia korvauksia ja mahdollisia muita valtiolta haettavia korvauksia kohdennetaan kotouttamisohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen eri hallinnon aloilla sekä miten käyttöä ja vaikuttavuutta seurataan.

Vastuutaho: Kaupungin johto, kotoutumispalvelut ja kunnan eri toimialat

3. Lapset ja nuoret -kehittämiskohteet

Tavoite: lasten, nuorten ja perheiden kotoutumisen tukeminen ja syrjäytymisen ehkäisy

1. Maahanmuuttajalasten tukeminen varhaiskasvatuksessa

Selvitetään mahdollisuuksia järjestää muutamissa päiväkodeissa kokeiluluonteisesti lasten omankielistä tukea. Kokeilun tulosten perusteella suunnitellaan omakielisen tuen jatkoa ja sisällyttämistä osaksi varhaiskasvatuksen tukitoimia.

Vastuutahot: Kotoutumispalvelut yhteistyössä sivistyspalveluiden/varhaiskasvatuksen, hyvinvointialueen maahanmuuttajatyön sekä perheneuvolan kanssa.

2. Perusopetuksen kehittämiskohteet

Kehitetään valmistavaa opetusta joustavasti muuttuvia tilanteita vastaavaksi (esim. Ukrainan kriisi).

Koulutetaan opettajia ja henkilöstöä kohti kielitietoista toimintakulttuuria.

Vahvistetaan oman äidinkielen opetukseen osallistumista.

Kehitetään läksyparkkitoimintaa, esim. järjestöjen vapaaehtoisten kannustaminen mukaan läksyparkkien toteuttamiseen.

Vastuutahot: Sivistyspalvelut/perusopetus yhteistyössä mm. kaupungin kotoutumispalveluiden ja 3. sektorin kanssa.

3. Vapaa-ajan toiminta lapsille ja nuorille

Tiedotetaan aktiivisesti harrastusmahdollisuuksista vieraskielisille perheille. Pyritään ohjaamaan maahanmuuttajalapsia ja -nuoria paitsi järjestöjen ja seurojen toimintaan, myös koulussa toteutettaviin RaiHa-kerhoihin sekä nuoriso- ja liikuntapalveluiden järjestämiin kerhoihin, tapahtumiin ja leireille. Huomioidaan toiminnassa eri taustoista ja kulttuureista tulevat lapset ja nuoret.

Vastuutahot: Sivistys- ja vapaa-aikatoimiala, RaiHa, kaupungin kotoutumispalvelut ml. ohjaus- ja neuvontapalvelu Monineuvo, yhteistyö harrastusseurojen kanssa.

4. Kirjaston palvelut lapsille ja nuorille

Perehdytetään maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria Raision kirjaston palveluihin. Hyödynnetään esim. Monikulttuurisen kirjaston aineistoja ja lukulumo-sovellusta. Kutsutaan lapsia ja perheitä myös kirjaston tapahtumiin.

Vastuutaho: Raision kirjasto, yhteistyö mm. kaupungin kotoutumispalveluiden sekä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa.

5. Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö ja neuvonta

Kehitetään perheiden ja lasten kotoutumista edistävää työskentelyä yhteistyössä kaupungin kotoutumispalveluiden, varhaiskasvatuksen, koulujen ja kolmannen sektorin sekä hyvinvointialueen sosiaalipalveluiden, terveydenhoidon ja neuvoloiden kanssa.

Vastuutaho: Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja neuvoloiden henkilöstö sekä kaupungin kotoutumispalvelut ja Varhan palvelualue 5:n maahanmuuttajatyö.

4. Koulutuksen ja työelämän kehittämiskohteet

Tavoite: Edistää Raisioon asettuneiden maahanmuuttajien koulutus- ja työllisyysmahdollisuutta, osallisuutta ja tasavertaista asemaa yhteiskunnassa

1. Työelämävalmiuksien vahvistaminen ja työelämään pääsyn edistäminen

Pyritään maahanmuuttajien ohjauksessa ja neuvonnassa vahvistamaan asiakkaiden työelämä tietoja ja -taitoja sekä edistämään työllistymistä erilaisia väyliä hyödyntäen.

Vastuutahot: Kaupungin yritys- ja työllisyyspalvelut sekä kotoutumispalvelut ml. matalan kynnyksen ohjaus ja neuvonta Monineuvo. Yhteistyö työantajien ja oppilaitosten kanssa.

2. Toiminnallista suomea -palvelun käynnistäminen yhteistyössä Valo-valmennusyhdistyksen kanssa

Palvelu on tarkoitettu maahanmuuttajille, jotka tarvitsevat toimintakykyä, osallisuutta ja kotoutumista tukevaa toimintaa. Palvelu sisältää paja- ja ryhmätoimintaa, toiminnallista suomea ja ohjausta.

Vastuutaho: kaupungin kotoutumispalvelut, Varhan palvelualue 5:n maahanmuuttajatyö

3. Työelämän vastaanottavuuden lisääminen

Tehdään aktiivista yhteistyötä työnantajien kanssa, tuetaan työnantajia palkkaamaan maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä ja tarjotaan neuvontaa esihenkilöille.

Vastuutahot: Kaupungin yritys- ja työllisyyspalvelut ml. kotoutumispalvelut. Työnantajayhteistyö.

4. Raision kaupunki maahanmuuttajien työllistäjänä

Raision kaupunki työnantajana tarjoaa työtilaisuuksia maahanmuuttajataustaisille eri alojen ammattilaisille sekä huolehtii riittävästä perehdytyksestä ja ohjauksesta.

Vastuutaho: Raision kaupungin eri hallinnon alat ja henkilöstöpalvelut

5. Varautuminen kotoutumista edistävien koulutusten järjestämistä vastuun siirtymiseen kunnille

Vastuu kotoutumiskoulutuksista siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta. Kunnan tulee linjata, miten koulutukset järjestetään. Kunnan tulee järjestää myös omakielinen yhteiskuntaorientaatio osana alkuvaiheen kotoutumista. Selvitetään yhdessä Turun ja Varsinais-Suomen kuntien kanssa toimivaa yhteistyörakennetta koulutusten järjestämiseksi.

Vastuutaho: Kaupungin kotoutumispalvelut, Raision kaupungin johto

5. Asumisen kehittämiskohteet

Tavoite: Turvata kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus eripuolilla kaupunkia ja edistää asuinalueiden saavutettavuutta, viihtyvyyttä, monimuotoisuutta ja hyviä väestösuhteita naapurustoissa.

1. Riittävä ja monipuolinen vuokra-asuntotuotanto

Kaupungin vuokra-asuntotuotannon tavoitteena on vastata niin kantaväestön kuin maahanmuuttajien asumistarpeisiin. Eri asumismuotojen rinnakkaisuus on tärkeää segregaaation estämiseksi.

Vastuutahot: Raision Vuokra-asunnot Oy, kaupunkikehityspalvelut

2. Hyvien julkisten yhteyksien varmistaminen ja ylläpitäminen kaupungin eri asuinalueille

Hyvät julkiset yhteydet mahdollistavat asumisen myös muualla kuin Raision keskustassa sekä edistävät kaupungin ilmastotavoitteiden toteutumista.

Vastuutaho: Kaupunkikehityspalvelut

3. Asumisohjaajan työn jatkaminen

Selvitetään mahdollisuuksia vakinaistaa asumisohjaajan toimi. Asumisohjaaja palvelee niin kantasuomalaisia kuin maahanmuuttajataustaisia asukkaita ennaltaehkäisten ja ratkoen asumiseen liittyviä ongelmia.

Vastuutahot: Raision Vuokra-asunnot Oy, Raision kaupunkikehityspalvelut ja Varhan palvelualue 5

4. Naapurussuhteiden ja asumisviihtyvyyden ja -turvallisuuden parantaminen

1) Järjestetään talkoita ja muita tapahtumia asuinalueilla, jotka tuovat asukkaita yhteen ja joissa yhteisellä työpanoksella voidaan kohentaa asuinalueen viihtyvyyttä (esim. siivous ja istutukset).

2) Häiriö- ja ristiriitatilanteisiin sekä rasistiseen käytökseen puuttuminen

Kannustetaan matalalla kynnyksellä ilmoittamaan Raision Vuokra-asunnot Oy:lle tai asumisneuvojalle ongelmista. Pyritään sovitteluun ongelmatilanteissa ja mahdollisuuksien mukaan tuomaan osapuolia yhteisen pöydän ääreen. Tarvittaessa poliisiin yhteydenotto.

3) Tehostetaan erikielistä tiedotusta ja ohjausta asumiseen liittyen

Vastuutahot: Raision Vuokra-asunnot Oy, asumisneuvoja, yhteistyö kaupungin kotoutumispalveluiden sekä vapaa-aika-, kulttuuri- ja liikuntatoimen kanssa.

6. Hyvien väestösuhteiden ja osallisuuden kehittämiskohteet

Tavoite: Edistää hyviä väestösuhteita, monimuotoisuutta, kanta- ja maahanmuuttajataustaisten raisiolaisen kohtaamista sekä eri kulttuureista tulevien kuntalaisten osallisuutta paikallisyhteisössä.

1. Väestösuhteiden seuranta

Seurataan väestösuhteiden kehitystä ja tunnistetaan väestösuhteisiin ja turvallisuuteen heikentävästi vaikuttavat ilmiöt ja reagoidaan niihin.

Vastuutahot: Maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusasioiden toimikunta, hyvät väestösuhteet ja osallisuus -työryhmä sekä Raision kaupungin kotoutumispalvelut.

2. Osallistaminen sekä aktiivinen tiedottaminen

Huomioidaan vieraskielinen väestö tiedottamisessa. Hyödynnetään selkokieliä, visuaalisuutta, monikielisyttä, monikanavaisuutta sekä tarvittaessa tulkki- ja käännöspalveluita. Myös Raision kaupungin kotisivujen maahanmuuttajille suunnattua tiedotusta kehitetään.

Vastuutahot: Raision kaupungin kotoutumispalvelut ml. matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu Monineuvo, kaupungin viestintä ja kaupungin eri toimialat yhteistyössä mm. kolmannen sektorin kanssa.

3. Matalan kynnyksen toiminta kohtaamispaikka Satelliitissa

Järjestetään kotoutumista tukevaa ryhmätoimintaa ja madalletaan kynnystä osallistua myös muuhun kohtaamispaikkatoimintaan (perhekahvilat, tapahtumat ym.). Toiminnassa huomioidaan perheiden ohella myös ikääntyneet maahanmuuttajat.

Vastuutahot: Avoin kohtaamispaikka Satelliitti sekä kaupungin kotoutumispalvelut yhteistyössä Varhan palvelualue 5:n maahanmuuttajatyön kanssa. Yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

4. Kirjasto tutuksi!

Perehdytetään maahanmuuttajataustaisia raisiolaisia kirjaston palveluihin. Vahvistetaan kaupungin kotoutumispalveluiden, Monineuvon ja kirjaston yhteistyötä, jotta kuntaan muuttaneille kirjasto tulee tutuksi. Jatketaan myös Satakielikuukauden järjestämistä kirjaston ja kaupungin kotoutumispalveluiden yhteistyönä.

Vastuutahot: Raision kirjasto ja kaupungin kotoutumispalvelut ml. Monineuvo.

5. Raisio-opiston suomen opetus ja muu kurssitarjonta

Tarjotaan työvoiman ulkopuolella oleville kuten lastaan kotona hoitaville ja ikääntyneille mahdollisuuksia opiskella suomen kieltä. Kannustetaan maahanmuuttajia osallistumaan myös muuhun Raisio-opiston kurssitoimintaan.

Vastuutahot: Raisio-opisto yhteistyössä kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa.

6. Tapahtuma- ja tiedotustoiminta

Pyritään erilaisten tapahtumien avulla lisäämään kantaväestön ja maahanmuuttajien kohtaamista ja hyödyntämään tapahtumajärjestelyissä Raisioon asettautuneiden maahanmuuttajien osaamista.

Järjestetään esim. Raisio-opistossa kuntalaisille avoimia luento- ja keskustelutilaisuuksia maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta.

Pyritään kunnan tiedotustoiminnassa nostamaan esiin monimuotoisuuden ja maahanmuuttoon liittyviä teemoja ja antamaan ääni myös Raisioon asettautuneille maahanmuuttajille.

Vastuutaho: Raision kaupungin maahanmuuttajapalvelut ml. Monineuvo, kaupungin kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut, kaupungin viestintä ja Raisio-opisto sekä yhteistyö 3. sektorin ja Raision seurakunnan kanssa.

7. Olkkari – raisiolaisten olohuone ja asioimispiste

Toiminnassa pyritään luomaan kaikille turvallinen, hyväksyvä ilmapiiri. Vieraskielinen väestö huomioidaan mm. tarjoamalla matalan kynnyksen monikielistä neuvontaa ja ohjausta.

Vastuutaho: Varha/sote-alue 5, Olkkari ja matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelu
Monineuvo

8. Liikkumiseen aktivointi

Tarjotaan liikuntamahdollisuuksia maahanmuuttaneille, erityisesti huomioiden maahanmuuttajanaiset. Raisen kaupunki tarjoaa lisäksi jatkossakin kotoutumisajalla oleville pakolaisille ilmaiskäynnit uintikeskus Ulpukkaan.

Vastuutahto: Liikuntatoimi yhteistyössä kaupungin kotoutumispalveluiden kanssa.

9. Tuki kolmannen sektorin kotoutumis- ja monikulttuurisuustyöhön

Tuetaan pienimuotoisesti kolmannen sektorin kuten maahanmuuttajien omien kulttuuriyhdistysten tapahtumia ja kerhoja. Luodaan avustustoimintaan kriteerit.

Vastuutaho: Kaupungin kotoutumispalvelut /työllisyys- ja yrityspalvelut